

מסכת עירובין

פרק ראשון

א. מבוי שהוא גבוה למעלה מעשרים אמה — ימעט: *א"ע"י*
 ופי' יהודה אומר: אינו צריך. — *כ"ט פ"ג מ"ג א"ע"י*

והרחב מעשר אמות — ימעט; *כ"ט פ"ג מ"ג א"ע"י*
 ואם יש לו צורת הפתח,
 אף על פי שהוא רחב מעשר אמות —
 אין צריך למעט.

ב. הקשר מבוי —

בית שמאי אומרים: לחי וקורה;
 ובית הלל אומרים: לחי או קורה;
 ופי' אליעזר אומר: לחיין. *כ"ט פ"ג מ"ג א"ע"י*

משום רבי ישמעאל

אמר תלמיד אחד לפני רבי עקיבא: *כ"ט פ"ג מ"ג א"ע"י*
 לא נחלקו בית שמאי ובית הלל,
 על מבוי שהוא פחות מארבע אמות,
 שהוא או בלחי או בקורה;
 על מה נחלקו?

על רחב מארבע אמות ועד עשר,
 שבית שמאי אומרים: לחי וקורה;
 ובית הלל אומרים: או לחי או קורה.

אמר רבי עקיבא:

על זה ועל זה נחלקו. *כ"ט פ"ג מ"ג א"ע"י*

ג. הקורה שאמרו,

ומכה כדי לקבל ארס,
 וארס תצי לבנה של שלשה טפחים; *כ"ט פ"ג מ"ג א"ע"י*
 דהא לקורה שמהא ומכה טפח,
 כדי לקבל ארס לארכו.

ד. ומכה כדי לקבל ארס, ובריאה כדי לקבל ארס.

ובי יהודה אומר:

ומכה אף על פי שאינה בריאה. *כ"ט פ"ג מ"ג א"ע"י*

ה. היתה של גש או של קנים,

וראין אותה כאלו היא של מתכת;
 אקמה — וראין אותה כאלו היא פשוטה;
 עגלה — וראין אותה כאלו היא מרפעת.
 כל שיש בהקפו שלשה טפחים, יש בו רחב טפח.

חוק י"ז פ"ב

ו. לחיין שאמרו,
 גבהן צשרה טפחים,
 ורחבן ועבן כל שהוא.
 רבי יוסי אומר:
 רחבן שלשה טפחים. *כ"ט פ"ג מ"ג א"ע"י*

ז. בכל עושין לחיין,
 אפלו בדבר שיש בו רוח חיים;
 ורבי יוסי אומר. — *כ"ט פ"ג מ"ג א"ע"י*

ומטמא משום גולל, יסוד קבר
 ורבי מאיר מטהר. — *כ"ט פ"ג מ"ג א"ע"י*

וכותבין עליו גטי נשים,
 ורבי יוסי הגלילי פוסל. *כ"ט פ"ג מ"ג א"ע"י*

ח. שגרא שמתנה בבקעה והקיפיה בכלי כהמה —
 מטלטלין בתוכה,
 ובלבד שיהא גדר גבוה צשרה טפחים,
 ולא יהיו פרוצות יתרות על הבגן.

כל פרוצה שהיא בעשר אמות מתרת,
 מפני שהיא כפתח;
 יתר מקנן — אסור. *כ"ט פ"ג מ"ג א"ע"י*

ט. מקיפין שלשה חבלים זה למעלה מזה וזה למעלה מזה,
 ובלבד שלא יהא בין חבל לחברו שלשה טפחים.
 שעור חבלים ועבן יתר על טפח,
 כדי שיהא הכל צשרה טפחים.

י. מקיפין בקנים,

וכלבד שלא יהא בין קנה לחברו שלשה טפחים;

בשגרא דברו; *כ"ט פ"ג מ"ג א"ע"י*

דברי רבי יהודה.

וחכמים אומרים:

לא דברו בשגרא אלא בהונה. *כ"ט פ"ג מ"ג א"ע"י*

כל מחצה שאינה של שתי ושל ערב —
 אינה מחצה;

דברי רבי יוסי בר רבי יהודה.

וחכמים אומרים:

אחד משני דברים. — *כ"ט פ"ג מ"ג א"ע"י*

קב ונקי

פרק א מבוי. מלשון מבוא העיר: ימעט. ישפיל. ב הכשר. לטלטל בתוכו: לחי. עץ או קנה: וקורה. היא מלמעלה: ג וארית. נמצא ארית טפח ומחצה רוחב: ד ובריאה. חזקה: ז גולל. כסוי הקבר: י מקיפין בקנים. נעוצים ועומרים: דברו. הקלו, ולא ליחיד: אחד. או שתי או ערב:

ארבעה דברים פטרו במתנה: - ומתנה כל
מכאיון עצים מכל מקום,
ופטורים מרחיצת נדים, ומקמאי, ומלערב.

רבי יהודה פן קבא אומר:
אין עושין פסין אלא לכאר הרבים בלבד,
ולשאר - עושין חגורה גבוהה עשרה טפחים.

פרק שני

א. עושין פסין לביראות, - בירוא -
ארבעה דיומדין נראין כשמונה -
דברי רבי יהודה.

ה. ועוד אמר רבי יהודה פן קבא:
הגנה ונקרפף,
שנה שבעים אמה ושירים על שבעים אמה ושירים,
מקפת גדר גבוה עשרה טפחים -
מטלטלין בתוכה,
ובלבד שיהא בה שומרה או בית דירה,
או שיהא סמוכה לעיר.

רבי מאיר אומר:
שמונה נראין כשנים עשר,
ארבעה דיומדין וארבעה פשוטין.

רבי יהודה אומר:
אפלו אין בה אלא בור ושיח ומערה,
מטלטלין בתוכה.

ג. ורובן ששה, ורובן פל שהוא;
ובגיהן כמלא שפי רקות של שלש בקר; -
דברי רבי מאיר.

רבי זקיבא אומר:
אפלו אין בה אחת מכל אלו מטלטלין בתוכה, -
ובלבד שיהא בה שבעים אמה ושירים,
על שבעים אמה ושירים.

רבי יהודה אומר: של ארבע ארבע.
קשורות ולא מפורות,
אחת נקנסת ואחת יוצאת.

רבי אליעזר אומר:
אם הנה ארבה יתר על רחבה אפלו אמה אחת,
אין מטלטלין בתוכה.

ב. מטר להקריב לבאר,
ובלבד שתהא פרה ראשה ורבה בפנים ושותה.
מטר להרחיק כל שהוא,
ובלבד שיהא בפסין.

רבי יוסי אומר:
אפלו ארבה פי שנים כרחבה, מטלטלין בתוכה.

ג. רבי יהודה אומר: עד בית סאתים.
אמרו לו:

ו. אמר רבי אלעאי, שמעתי מרבי אליעזר:
ואפלו היא כבית כור;

לא אמרו בית סאתים אלא לגנה ולקרפף;
אבל אם היה דיר או סוחר או מקצה או חצר,
אפלו בית חמשת כורין, אפלו בית עשרת כורין -
מטר.

וכן שמעתי ממנו:
אנשי חצר ששכח אחד מהן ולא ערב -
ביתו אסור מלהכניס ומלהוציא לו,
אבל להם מטר;

ומטר להרחיק כל שהוא, ובלבד שיהא בפסין.

וכן שמעתי ממנו:
שיוצאין בעקרובים בפסח.

ד. רבי יהודה אומר:
אם היתה רגל הרבים מפקסמן -
וחקמים אומרים: אינו צריך.

וחזרתי על כל תלמידיו ובקשתי לי חבר,
ולא מצאתי.

אחד בור הרבים וכאר הרבים וכאר היחיד -
עושין להן פסין;
אבל לבור היחיד -
עושין לו מחצה גבוהה עשרה טפחים;
דברי רבי זקיבא.

פרק שלישי

א. בכל מערבין ומשתתפים,
חזן מן הפנים ומן הפלת.

קב ונקי

פטרו, ליוצאים למלחמה: מכל מקום, ואין חוששין משום גזל: ומלערב, ערובי חצירות:

פרק ב פסין לביראות. קרשי עץ סביב לבורות: דיומדין, שני עמודים: וארבעה פשוטין, נותן לכל רוח רוח רחב אמה כאמצע: שתי רבקות שרוחב כל בקר ובקר אמתיים פחות שליש: אחת, רבקה אחת: ג קרפף, היקף גדול: דיר, של בהמות: סיא סוחר, בית האסורים: מוקצה, רחבה אחוץ הבתים: ד מפסקתן, בין הפסים: חגורה, מחיצה: ה שומירה, סוכת השומרים: ו עקרובים, ירק שעליו דומין לעקרב: **פרק ג** מערבין, ערובי חומות: ומשתתפים, שחופי מבואות:

והכל נקח בקטר מצשור, וכן מן הפנים ומן הפלח. ונודר מן המזוזה, מתר במים ובמלח.

מקבין לנזיר ביון ולישראל בתרומה. - וכן אמר רבי יוחנן ב"ר חייא בר אבא.

ולתנו בבית הפרס.

ובי יהודה אומר:

אפלו בבית הקברות, וכן אמר רבי יוחנן. מפני שיכול לילך לחוץ ולאכול.

ג. מקבין בדמאי,

ובמצשור ראשון שנשלה תרומתו, וכן אמר רבי יוחנן. ובמצשור שני והקדש שנפדו, והקנהים בחלה ובתרומה;

אבל לא בטבל,

ולא במצשור ראשון שלא נשלה תרומתו, ולא במצשור שני והקדש שלא נפדו.

השולח ערובו כיד חרש שוטף וקטן,

או כיד מי שאינו מודה בערוב - והדיוקו וכו'.

אינו ערוב;

ואם אמר לאחר לקבלו מפניו - וראה אלמא ענינא. הרי זה ערוב.

ג. נתנו באילן:

למעלה מצשרה טפחים - אין ערובו ערוב, כי חרש ביה. למטה מצשרה טפחים - ערובו ערוב. וכן אמר רבי יוחנן.

נתנו בכור:

אפלו עמק מאה אמה - ערובו ערוב. וכן אמר רבי יוחנן.

נתנו בראש הקנה או בראש הקנדה: וכן אמר רבי יוחנן. בזמן שהוא תלוש ונעוץ, אפלו גבוה מאה אמה - הרי זה ערוב.

נתנו במגדל ואבד המפתח - הרי זה ערוב.

ובי אליעזר אומר: אם אינו יודע שהמפתח במקומו - אינו ערוב. וכן אמר רבי יוחנן.

ד. נתגלגל חרץ לתחום,

ונפל עליו גל, או נשרף, או תרומה ונטמאת - סבדוד יום, אינו ערוב;

משחשבה, הרי זה ערוב;

אם ספק - אין נזיר מיד.

רבי מאיר ורבי יהודה אומרים:

הרי זה חמר גמול. - כי אומר לחלוטין בידו ויחזירנו לזנייה.

רבי יוסי ורבי שמעון אומרים:

ספק הערוב - קשר.

אמר רבי יוסי:

אבטלמוס העיד משום חמשה זקנים

על ספק הערוב שקשר.

ה. מתנה אדם על ערובו ואמר: עירך חלה עני ערובין.

"אם באו גוים מן המזרח, ערובי למערב;

מן המערב, ערובי למזרח;

אם באו מקאן ומקאן, למקום שארצה אלך;

לא באו לא מקאן ולא מקאן, הריני כבני עירי."

"אם בא חכם מן המזרח, ערובי למזרח;

מן המערב, ערובי למערב;

בא לבאן ולבאן, למקום שארצה אלך;

לא לבאן ולא לבאן, הריני כבני עירי."

רבי יהודה אומר:

אם היה אחד מקו רבו - הולך אצל רבו;

ואם היו שניהם רבותיו - למקום שירצה ללך. וכן אמר רבי יוחנן.

ו. רבי אליעזר אומר:

יום טוב הסמוך לשבת, בין מלפניה ובין מלאחריה -

מערב אדם שני ערובין ואומר:

"ערובי הראשון למזרח והשני למערב";

"הראשון למערב והשני למזרח";

"ערובי הראשון, והשני כבני עירי";

"ערובי השני, והראשון כבני עירי."

וחכמים אומרים:

מערב לרוח אחת, או אינו מערב כל עקר; כי יט קתנא אגרי אגרי;

או מערב לשני ימים, או אינו מערב כל עקר.

ביצד יעשה?

מוליכו בראשון ומחשיף עליו ונוטלו ובא לו; כי יט קתנא אגרי אגרי.

בשני - מחשיף עליו ואוכלו.

ונמצא משפך בהליכתו ומשפך בערובו.

נאכל בראשון -

ערובו לראשון ואינו ערוב לשני.

אמר להם רבי אליעזר:

מודים אתם לי שהן שתי קדשות. וכן אמר רבי יוחנן.

וי' חלה

קב ונקי

בית הפרס. שדה שהיה בה קבר ונחרש: שיכול לחרוץ (ס"א). לעשות מחיצה: ב בדמאי. שנלקחה מעם הארץ: ד חמר גמול. כאחד המנוגע חמור וגמול, שהחמור הולך לפניו והגמול לאחוריו צריך לפנות לפניו ולאחוריו, וכן ספק אי קנה ליה עירוב ומכאב יש לו אלפים אמה לכל רוח, או לא קני ומכיתו יש לו אלפים לכל רוח: ה כבני עירי. אלפים לכל רוח מעירי:

ז. רבי יהודה אומר:

ראש השנה שנה נרא שמה תעבור, ויהי עני ישיב

מערב אדם שני עירובין ואומר:

"ערוכי בראשון למנחה וכשני למערב";

"בראשון למערב וכשני למנחה";

"ערוכי בראשון, וכשני כבני עיר";

"ערוכי בשני, ובראשון כבני עיר". - וכן הלכה כרוב קדושה

ולא הודו לו חקמים.

ח. ועוד אומר רבי יהודה:

מתנה אדם על הכלכלה ביום טוב ראשון ואוכלה בשני.

וכן ביצה שנוקדה בראשון, תאכל בשני. וכן הלכה

ולא הודו לו חקמים.

ט. רבי דוסא בן הרקנס אומר:

העובר לפני המכה ביום טוב של ראש השנה אומר:

"התליצנו ה' אלהינו את יום ראש החודש הזה,

אם היום אם למחר".

ולמחר הוא אומר: "אם היום אם אמש". ואז הלכה

ולא הודו לו חקמים. - וכן הלכה כרוב אחר

פרק רביעי

א. מי שהוציאוהו גוים או רוח רעה -

אין לו אלא ארבע אמות.

התירוהו - קאלו לא יצא.

הולכייהו לעיר אתרת, נתנוהו בריר או כסהר -

רבן גמליאל ורבי אלעזר בן עזריה אומרים:

מתלך את פלה.

רבי יהושע ורבי עקיבא אומרים:

אין לו אלא ארבע אמות.

מעשה שקבאו מפרנדיסין והפליגהו ספינתם בים,

רבן גמליאל ורבי אלעזר בן עזריה הלכו את פלה;

רבי יהושע ורבי עקיבא לא זוו מארבע אמות,

שרצו להחמיר על עצמן. - וכן הלכה כרוב אחר

ב. פעם אחת לא נכנסו למגל עד שחשכה.

אמרו לו לרבן גמליאל:

"מה אנו לירד?"

אמר להן: "מפריס אפם,

שקבר הייתי מסתפל,

והיינו בתוך התחום עד שלא חשכה".

כאן עתה לא ידעו כלל הנה (בפלא) ולא ידעו

ג. מי שיצא בראשונה, יצא - ויש להשיב בדרך.

ואמרו לו: "כבר נעשה מעשה" -

יש לו אלפים אמה לכל רוח: מחמיקו - אצלו או

אם היה בתוך התחום - קאלו לא יצא, - וכן הלכה כרוב אחר

שכל היוצאים להציל חוזרין למקומן. וכן הלכה כרוב אחר

ד. מי שישב בדרך,

ועמד וראה ונהרי הוא סמוך לעיר,

הואיל ולא הימה כונתו לקך -

לא יבנס;

דברי רבי מאיר.

רבי יהודה אומר: יבנס. - וכן הלכה כרוב אחר

אמר רבי יהודה:

מעשה היה ונכנס רבי טרפון בלא מתבונן.

ה. מי שישן בדרך ולא ידע שחשכה -

יש לו אלפים אמה לכל רוח;

דברי רבי יוחנן בן נורי. וכן הלכה

וחקמים אומרים:

אין לו אלא ארבע אמות.

רבי אליעזר אומר:

והוא באמצען.

רבי יהודה אומר:

לאיזה רוח שירצה ילך.

ומודה רבי יהודה:

שאם ברר לו, שאינו יכל לחזור בו.

ו. היו שנים, - כל בלא בן אמה או בלא כ יבנס אחר

מקצת אמותיו של זה בתוך אמותיו של זה -

מביאין ואוכלין באמצע,

ויכלבר שלא יוציא זה מתוך שלו לתוך של חברו.

היו שלשה, והאמצעי מקבל ביניהן -

הוא סתר עסקן והן מתרין עמו,

ושנים החיצונים אסורים זה עם זה.

אמר רבי שמעון:

למה הדיבר דומה?

לשלש תצרות הפתוחות זו לזו ופתוחות לרשות הרבים;

ערבו שפיהן עם האמצעית -

היא מתרת עסקן והן מתרות עמה,

ושפים החיצונות אסורות זו עם זו.

וכן הלכה כרוב אחר

קב ונקי

ז תתעבר. יעברו אלול ויהיה שני ימים טובים, ל' של אלול ויום ל"א, וצריך לילך באחד לצד אחד וכשני לצד שני: ולא הודו לו. דקדושה אחת הן:
ט החליצנו. הצילנו: ולא הודו. לא להוכיח ראש חודש ולא להתנות:
פ"ד שהוציאוהו. חרץ לתחום: לא יצא. ויש לו אלפים אמה לכל רוח כבתחילה: מפרנדיסין. שם מקום: ב למגל. מקום שהספינות חונות: לירד.
מן הספינה לתוך העיר: ה באמצען. שתי אמות לכל צד ולא ארבע לכל צד: בירד. צד אחד:

פרק חמישי

1. מי שפא בדרך וחשקה לו...
ותיה מכיר אילו או גדר...
אמר: "שביטתי תחמיו" - א"כ ב"ד...
לא אמר כלום.

ישיבתי בעקרו" - כ"כ...
מהלך מקום רגליו ועד עקרו אלפים אמה,
ועקרו ועד ביתו אלפים אמה.
ומצא מהלך משחשקה ארבעת אלפים אמה.

ה. אם אינו מכיר, או שאינו בקי בהלכה,
אמר: "שביטתי במקומי" -
זהו לו מקומו אלפים אמה לכל רוח.

גלות - ש"כ...
הרי רבי חנינא פן אנטיגוס.
וחקמים אומרים: מרבעות,
הטבלא מרבעת,
כדי שיהא נשכר לזויות.

ב. וזו היא שאמרו: העני מערב ברגליו.
אמר רבי מאיר:

אין אין לנו אלא עני...
ומי יהודה אומר: אחד עני ואחד עשיר;
לא אמרו "מערכין בפת", אלא להקל על העשיר,
שלא יצא ויערב ברגליו.

1. מי שיצא לילך בעיר שמערכין בה והחזירו חברו -
הוא מטר לילך, וכל בגי העיר אסורין;

הרי רבי יהודה...
רבי מאיר אומר:

כל שהוא יכל לערב ולא ערב -
הרי זה חסר גמל.

א. מי שיצא חוץ לתחום, אפלו אמה אחת -
לא יבגס.

ומי אליעזר אומר: א"כ...
שמים - יבגס; שלש - לא יבגס.

מי שהחשיף חוץ לתחום, אפלו אמה אחת -
לא יבגס.

רבי שמעון אומר:

אפלו חמש עשרה אמות - יבגס,

שאין המשוחות ממצין את המדות, מפני השועין...
הוא...

א. כיצד מעבירין את הערים? - כ"כ...
בית נכנס בית יוצא, פגום נכנס פגום יוצא;
היו שם גדרויות גבוהות עשרה טפחים, -
וגשרים ונפשות שיש בהן בית דירה -
מוציאין את המדה כנגדן, -
ועושין אותה קמין טבלא מרבעת,
כדי שיהא נשכר את הזויות.

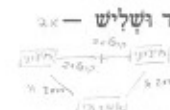

ב. נוהגין קרפף לעיר; דברי רבי מאיר...
וחקמים אומרים:

לא אמרו "קרפף", אלא בין שתי עירות;
אם יש לזו שבעים אמה ושירים,
ולזו שבעים אמה ושירים -
עושה קרפף לשמיהן להיות כאחת.

ג. וכן שלשה קפרים המשלשין:
אם יש בין שנים החיצונים מאה וארבעים ואחד ושליש -
עושה אמצעי את שלשמן להיות כאחד.

ד. אין מוודין אלא בתקל של חמשים אמה,
לא פחות ולא יותר.

ולא ימדד אלא כנגד לבו.
היה מווד והגיע לגיא או לגדר -
מבליעו וחוזר למדתו.

הגיע להר -
מבליעו וחוזר למדתו, -
ובלבד שלא יצא חוץ לתחום.

אם אינו יכול להקליעו -
כזו אמר רבי דוסתאי בר רבי ינאי משום רבי מאיר:
שמעתי שמקדרין בהרים.

ה. אין מוודין אלא מן הממחה.
רבה למקום אחד ומעט למקום אחר -
שומעין למקום שרבה;

רבה לאחד ומעט לאחר -
שומעין למרובה.

אפלו עבד, אפלו שפחה -
נאמנין לומר: "עד כאן תחום שבת",
שלא אמרו חכמים את הדבר להחמיר אלא להקל.

קב ונקי

ח בהלכה. ואינו יודע שיעיל כשיאמר: ה העני. שאין לו פת: יא המשוחות. מודדי התחומין: ממצין. לעשות הסימן בסוף אלפים אמה, אלא כותסין לתוך אלפים אמה מפני הטועין:
פרק ה' מועבדין. כיצד עושין העבור לעיר: בית נכנס. בתוך העיר: פגום. יש מגדלים בחומה פעמים בולטים לחרץ ופעמים לפנים: נפשות. בנין טעושין על הקבר: גדרויות. שכרי חומה: א משולשין. אחד עומר מרחוק כנגד בין השנים: ד מבליע. יפרוש החבל עליו מלמעלה: מקדרין. נוקבין. וזאין כאלו נוקבין אותן ומודרין:

פרק ששי

א. הדר עם הנָּקְרִי בְּחֶצֶר.

או עם מי שאינו מוֹדֵה מוֹדֵה כְּעֶרְבֹב — *הוא אומר עליו*

הָרִי זֶה אוֹסֵר עָלָיו; וְאִם אֵינוֹ מוֹדֵה לְרֵגֶל

דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר.

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר:

לְעוֹלָם אֵינוֹ אוֹסֵר, וְכִי אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּיךָ עַד שֶׁיִּחְדָּךְ

עַד שֶׁיְהוּהוּ שְׁנֵי יִשְׂרָאֵלִים אוֹסְרִין זֶה עַל זֶה. וְיֵין-הַלֶּבֶת

ב. אָמַר רַבֵּן גַּמְלִיאֵל:

מַעֲשֵׂה בְּצִדוּקִי אֶחָד שֶׁהָיָה דָר עִמָּנוּ בְּיְרוּשָׁלַיִם,

וְאָמַר לָנוּ אָבָא:

"מִהָרֹו וְהוֹצִיאוּ אֶת כָּל הַכֵּלִים לְמִבּוֹי,

עַד שֶׁלֹא יוֹצִיא וְהָאֵסֵר עֲלֵיכֶם." וְכִי אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּיךָ עַד שֶׁיִּחְדָּךְ

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: כְּלִשׁוֹן אֶחָד:

"מִהָרֹו וְעֵשׂוּ צְרִיכֶם בְּמִבּוֹי עַד שֶׁלֹא יוֹצִיא וְהָאֵסֵר עֲלֵיכֶם."

ג. אֲנָשִׁי חֶצֶר שֶׁשָּׂכַח אֶחָד מֵהֶן וְלֹא עָרַב —

בֵּיתוֹ אֲסוּר מִלְּהַכְנִיס וּמִלְּהוֹצִיא לוֹ וְלֶהֱסֵם,

וְשֶׁלֶהֱסֵם מִתְּרִין לוֹ וְלֶהֱסֵם. — וְכִי אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּיךָ עַד שֶׁיִּחְדָּךְ

נִתְּנָה לוֹ רְשׁוּתָן — אֵין בְּלֹא רְשׁוּתָן

הוּא מִתְּרִין וְהֵן אֲסוּרִין. — וְכִי אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּיךָ עַד שֶׁיִּחְדָּךְ

הָיוּ שְׁנַיִם — אוֹסְרִין זֶה עַל זֶה; וְכִי אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּיךָ עַד שֶׁיִּחְדָּךְ

שֶׁאֶחָד נוֹתֵן רְשׁוּת וְנוֹטֵל רְשׁוּת,

שְׁנַיִם נוֹתְנִים רְשׁוּת וְאֵין נוֹטֵלִין רְשׁוּת.

ד. מֵאִמְתִּי נוֹתֵן רְשׁוּת?

בֵּית שְׂמַאי אוֹמְרִים: מִבְּעוֹד יוֹם; — וְכִי אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּיךָ עַד שֶׁיִּחְדָּךְ

וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים: מִשְׁחֻשְׁקָה. — וְכִי אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּיךָ עַד שֶׁיִּחְדָּךְ

מִי שֶׁנָּתַן רְשׁוּתוֹ וְהוֹצִיא,

בֵּין כְּשׁוֹגֵג בֵּין בְּמִזִּיד — הָרִי זֶה אוֹסֵר;

דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. — וְכִי אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּיךָ עַד שֶׁיִּחְדָּךְ

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר:

בְּמִזִּיד — אוֹסֵר, כְּשׁוֹגֵג — אֵינוֹ אוֹסֵר.

ה. בַּעַל הַבַּיִת שֶׁהָיָה שֹׁמֵף לְשֹׂכְנָיִם,

לְזֶה בָּיִת וְלְזֶה בָּיִת —

אֵינָם צְרִיכִים לְעָרַב; — וְכִי אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּיךָ עַד שֶׁיִּחְדָּךְ

לְזֶה בָּיִת וְלְזֶה בָּשֵׁמֶן —

צְרִיכִים לְעָרַב.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר:

אֶחָד זֶה וְאֶחָד זֶה — אֵינָם צְרִיכִים לְעָרַב.

עיר של יחיד ונעשית של רבים

1. עיר של יחיד ונעשית של רבים —

מְעַרְבִין אֶת כְּלָהּ. וְלֹא בִינָן אֶתְּמַר מִיָּדוּ אֶתְּמַר מִיָּדוּ אֶתְּמַר מִיָּדוּ

וְשֶׁל רַבִּים וְנַעֲשִׂית שֶׁל יָחִיד —

אֵין מְעַרְבִין אֶת כְּלָהּ; וְכִי אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּיךָ עַד שֶׁיִּחְדָּךְ

אֵלֶּא אִם כֵּן עָשָׂה חוֹצֵה לָהּ

כְּעִיר חֲדָשָׁה שֶׁבִּיהוּדָה, שֶׁיֵּשׁ בָּהּ חֲמִשִּׁים דִּיּוּרִים; — וְכִי אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּיךָ עַד שֶׁיִּחְדָּךְ

דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר:

שֶׁלֶשׁ חֲצוֹת שֶׁל שְׁנֵי כַתִּימִים.

ז. מִי שֶׁהָיָה בְּמִזְרָח וְאָמַר לְכָנוּ:

"עָרַב לִי בְּמִזְרָח";

בְּמִזְרָח וְאָמַר לְכָנוּ: "עָרַב לִי בְּמִזְרָח" —

אִם יֵשׁ הֵימָנוּ וּלְבֵיתוֹ אֲלָפִים אִמּוֹת וְלְעִירָוֹ יוֹתֵר מִכָּאֵן,

מִתְּרִין לְבֵיתוֹ וְאֲסוּר לְעָרְבוֹ;

לְעִירָוֹ אֲלָפִים אִמּוֹת וּלְבֵיתוֹ יוֹתֵר מִכָּאֵן,

אֲסוּר לְבֵיתוֹ וּמִתְּרִין לְעָרְבוֹ.

הַנּוֹתֵן אֶת עִירָוֹ כְּעִבְרָה שֶׁל עִיר —

לֹא עָשָׂה וְלֹא כְּלוּם. — וְכִי אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּיךָ עַד שֶׁיִּחְדָּךְ

נִתְּנָה חֶרֶץ לְחָחוּם, אֶפְלוֹ אִמּוֹת אֶחָת —

מִה שֶׁנִּשְׁכַּח הוּא מִסְפִּיד. — וְכִי אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּיךָ עַד שֶׁיִּחְדָּךְ

ח. אֲנָשִׁי עִיר גְּדוּלָה מִהֲלָכִין אֶת כָּל עִיר קְטָנָה, — וְכִי אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּיךָ עַד שֶׁיִּחְדָּךְ

וְאֵין אֲנָשִׁי עִיר קְטָנָה מִהֲלָכִין אֶת כָּל עִיר גְּדוּלָה. — וְכִי אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּיךָ עַד שֶׁיִּחְדָּךְ

כיצד?

מִי שֶׁהָיָה כְּעִיר גְּדוּלָה וְנָתַן אֶת עִירָוֹ כְּעִיר קְטָנָה,

כְּעִיר קְטָנָה וְנָתַן אֶת עִירָוֹ כְּעִיר גְּדוּלָה —

מִהֲלָךְ אֶת כְּלָהּ וְחוֹצֵה לָהּ אֲלָפִים אִמּוֹת.

וְרַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר:

אֵין לוֹ אֵלֶּא מִמְּקוֹם עִירָוֹ אֲלָפִים אִמּוֹת. — וְכִי אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּיךָ עַד שֶׁיִּחְדָּךְ

ט. אָמַר לָנוּ רַבִּי עֲקִיבָא:

אִי אִתָּם מוֹדִים לִי בְּנִתּוֹן עִירָוֹ בְּמִזְרָח,

שֶׁאֵין לוֹ מִמְּקוֹם עִירָוֹ אֵלֶּא אֲלָפִים אִמּוֹת?

אָמְרוּ לוֹ: אִימְתִּי?

בְּזִמְנֵן שֶׁאֵין בָּהּ דִּיּוּרִין: אִמּוֹת רַבּוֹת מִיָּדוּ בֵּין מִיָּדוּ

אֲבָל יֵשׁ בָּהּ דִּיּוּרִין — וְכִי אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּיךָ עַד שֶׁיִּחְדָּךְ

מִהֲלָךְ אֶת כְּלָהּ וְחוֹצֵה לָהּ אֲלָפִים אִמּוֹת.

נִמְצָא קַל תּוֹכָה מַעַל בָּבֵה. — וְכִי אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּיךָ עַד שֶׁיִּחְדָּךְ

וְלִמּוֹדֵד שֶׁאִמְרוּ — נוֹתֵן לוֹ אֲלָפִים,

שֶׁאֶפְלוֹ סוּף מִדָּתוֹ כְּלָהּ בְּמִזְרָח.

קב ונקי

1 חרשה. עיר ביהודה ושמה חרשה: 2 אסור לביתו. למנות מכירת אלפים אמה: 3 שאין בה דיוורין. שנפרצו המחיצות:

פרק 1 אוסר. לטלטל מכירתו לחצר: 2 ושלהם. בתים שלהם: 3 שנים. שלא עירבו ושאר בני החצר נטלו מהן רשות: 4 והוציא. חזר ונשתמש באות

רשות שביטל:

ה. מתבן שפנין שמי חצרות גבוה עשרה טפחים —
 מערבין שנים ואין מערבין אחד.
 אלו מאכילין מבאן ואלו מאכילין מבאן: *אשמואל*

נהמטט הטבן מעשרה טפחים —
 מערבין אחד ואין מערבין שנים.

ו. כיצד משתתפין בקבוי?

מניח את החבית ואומר:

"גרי זה לכל בני המבוי",

וקופה להן על ידי גנו וכתו הגדולים, *אם זה גבר מאלו בדין גנו של*

ועל ידי עבדו ושפתחו העברים ועל ידי אשתו;

אבל אינו מנקה

לא על ידי גנו וכתו הטטנים,

ולא על ידי עבדו ושפתחו הכנענים,

מפני שגין כידו.

ז. נהמטט האכל —

מוסיף וקופה, ואין צריך להודיע.

נתוספו עליהם — *הירושלמי*

מוסיף וקופה, וצריך להודיע.

ח. כמה הוא שעורו?

בזמן שהן מרביז — *אמר א-12*

מזון שמי סעודות לכלם, *אם זה גבר מאלו בדין גנו של*

בזמן שהן מצטין — *אמר א-13*

בגורגרת, להוצאת שבת, לכל אחד ואחד.

ט. אמר רבי יוסי: כמה דברים אמורים?

בתחלת ערוכ,

אבל בשירי ערוכ — *כל שהוא, אמר אבא*

ולא אמרו לערב בהצרות,

אלא כדי שלא לשבח את המינוקות.

י. בכל מערבין ומשתתפין,

חוץ מן המים ומן המלח;

דברי רבי אליעזר, *היינו מניחין מים ומלח*

ורבי יהושע אומר:

כבר הוא ערוכ.

אסלו מאפה סאה והיא פרוסה — אין מערבין בה;

כבר באסר והוא שלם — מערבין בו.

יא. נותן אדם מעה לחנני ולנחתום כדי שינקה לו ערוכ;

דברי רבי אליעזר.

והקמים אמרים:

לא זכו לו מעותיו. — *די בדין דתן אלא*

ומודים בשאר כל אדם — שזכו לו מעותיו,

שאין מערבין לאדם אלא מדעתו.

אמר רבי יהודה:

כמה דברים אמורים?

בערובי תחומין;

אבל בערובי חצרות —

מערבין לדעתו ושלא לדעתו;

לפי שזכין לאדם שלא בפניו,

ואין חבין לאדם שלא בפניו. *אין אלא*

פרק שמיני

א. כיצד משתתפין בתחומין?

מניח את החבית ואומר:

"גרי זה לכל בני עירי,

לכל מי שאלף לבית האכל או לבית המשפה". *אין מניח אלא*

וכל שקבל עליו מבעוד יום — אסור.

משתתשף — אסור;

שאין מערבין משתתשף.

ב. כמה הוא שעורו?

מזון שמי סעודות לכל אחד.

מזונו לחל ולא לשבח;

דברי רבי מאיר.

רבי יהודה אומר:

לשבת ולא לחל.

וזה וזה מתבנין להקל.

רבי יוחנן בן ברוקה אומר:

מכבר בפנדיון מארבע סאין בסלע. *אם סלע 1/2 קב*

רבי שמעון אומר:

שמי ידות לכבר משלש לקב. *אם קב 1/3*

חציה לבית המנוגע.

וחצי חציה לפסול את הגויה. *אם אהל אהל אהל*

ג. אנשי חצר ואנשי מרפסת ששכחו ולא ערבו,

כל שגבוה עשרה טפחים — למרפסת,

פחות מבאן — לחצר.

קב ונקי

ה מתבן, אוצר התבן; מאכילין, לבהמתן, ולא חיישינן דילמא מיטעט תבין מעשרה והוה ליה חרא רשות ואסרי אהרדי; ז נתמעט, משעוה; ח מרובין, משמנה עשרה ולמעה; מועטין, פחות משמנה עשרה; יא בשאר, שאינו תנווני; ערובי תחומין, חוב הוא שמפסיד לצד אחר; **פרק ח ב להקל**, חד סבר כשבת אכיל אינש טפי, וחד סבר להיפך; המנוגע, הנכנס לבית שיש בו נגע צרעת; ג מרפסת, מקום גבוה בחצר וכו' מדרגות עולים לעליות;

והפנתו — כאן וכאן אסור.

רבי יהודה אומר:

הפנתו — מטר במקדש, והנגרר — במדינה.

יב. מחזירין ציר הפתחון במקדש, אכל לא במדינה;

והעליון — כאן וכאן אסור.

רבי יהודה אומר:

העליון — במקדש, והפתחון — במדינה.

יג. מחזירין רטיה במקדש, אכל לא במדינה;

אם בתחלה — כאן וכאן אסור.

קושרין גימא במקדש, אכל לא במדינה;

אם בתחלה — כאן וכאן אסור.

חוחכין גבלת במקדש, אכל לא במדינה;

ואם בקלי — כאן וכאן אסור.

יד. כהן שלקה באצבעו —

כורף עליה גמי במקדש, אכל לא במדינה;

אם להוציא דם — כאן וכאן אסור.

בזוקין מלח על גבי הכבש בשביל שלא יחליקו, לא חסרי

וממלאים מבור הגולה ומבור הגדול בגלגל בשבת, וכל מה שיש

מו. שרץ שנמצא במקדש,

כהן מוציאו בהמנינו, שלא לשהות את השמאה;

דברי רבי יוחנן בן ברוקה.

רבי יהודה אומר:

בצבת של עץ, שלא לרבות את השמאה.

מהיכן מוציאין אותו?

מן ההיכל ומן האולם ומבין האולם ולמזבח;

דברי רבי שמעון בן גנס.

רבי עקיבא אומר:

מקום שתיכין על דונו ברת ועל שגנתו חטאת —

משם מוציאין אותו,

ושאר כל המקומות — כופין עליו פסכתו.

רבי שמעון אומר:

מקום שהתירו לך חכמים, משלך נתנו לך,

שלא התירו לך אלא משום שבות.

מליק מסכת עירובין

ו. לא יעמד אדם ברשות היחיד וישפה ברשות הרבים, אלא

ברשות הרבים וישפה ברשות היחיד,

אלא אם כן הקניס ראשו ורכבו למקום שהוא שותה.

וכן בפתח ביתו וישפה ברשות הרבים.

קולט אדם מן הפתחילה למטה מעשרה טפחים;

ומן הצנור — מקל מקום שותה.

ז. בור ברשות הרבים ונחלתו גבוהה עשרה טפחים —

חלוץ שעל גביי ממלאין הימנו בשבת.

אשפה ברשות הרבים גבוהה עשרה טפחים —

חלוץ שעל גבה שופכין לתוכה מים בשבת.

ח. אילן שהוא מסך על הארץ,

אם אין נופו גבוה מן הארץ שלשה טפחים —

מטלטלין תחתיו.

שרשי גבוהין מן הארץ שלשה טפחים —

לא ישב עליהן.

הקלת שבמקצה התקנים שבפירצה ומחצלות —

אין נוצלין בהן,

אלא אם כן גבוהים מן הארץ.

ט. לא יעמד אדם ברשות היחיד וישפה ברשות הרבים,

ברשות הרבים וישפה ברשות היחיד,

אלא אם כן עשה מחצה גבוהה עשרה טפחים;

דברי רבי מאיר.

אמר ר' לוי:

מעשה בשוק של פטמין שהיה בירושלים,

שהיו נוצלין ומניחין את הפפתם בחלון שעל גבי הפתח.

רבי יוסי אומר:

שוק של צמרים היה.

י. נגר שיש בראשו גלסטרא —

רבי אלעזר אומר, ורבי יוסי מתיר.

אמר רבי אלעזר:

מעשה בכנסת שבטבריא שהיו נוהגין בו הטר,

עד שקב רבן גמליאל והזקנים ואסרו להן.

רבי יוסי אומר:

אסור נהגו בה,

בא רבן גמליאל והזקנים והתירו להן.

יא. נגר הנגרר —

נוצלים בו במקדש, אכל לא במדינה;

קב ונקי

1 קולט. מקבל. מוחילה. מקום שדוחלין המים: ח' מיסך. שענפיו נוטים למטה כמו סוכה: נופו. ענפיו: וחדקין. קוצים: ומחצלות. של קנים: ש ויפתח. פתח החנות: פטמין. שפטמין בהמות: צמרים. מכרי צמר: י נגר. כעין כריח: גלוסטר. יחד, ראשו עב ועגול כריסמן: יב ציר. של רלת קרא קוסי בלעיו: יג רטיה. על גבי המכה אונפלאשטו בלעיו: נימא. נימת הכינור: יבלת. וחוריה בלעיו: יד בזוקין. מפורין: כבש. מורגה: טו בהמיינו. באכנטו: פסכתו. סיר של נחשת: